

Erfparadijzen voor meer natuur in het buitengebied

Nederland lijkt misschien groen en levendig, maar de werkelijkheid is dat vogels, zoogdieren en insecten het steeds moeilijker hebben. Het goede nieuws? Er zijn genoeg plekken die met een paar kleine (en soms grote) aanpassingen een oase van biodiversiteit kunnen worden én een bron van persoonlijke vreugde. Een erf is zo'n plek die met wat zorg en aandacht omgetoverd kan worden tot een waar paradijs voor dieren. Daarom hebben Stichting Steenbreek en De Vlinderstichting de landelijke campagne 'Erfparadijzen' gelanceerd.

Of het nu gaat om een groot erf, een royale tuin of een manege, op al deze plekken is het mogelijk om bij te dragen aan een beter milieu. Erven zijn verspreid door heel Nederland en vormen belangrijke leefgebieden voor diverse dieren. Met een erf bedoelen we vooral de ruimte rondom het huis. Of dat erf nu in een agrarisch gebied, landgoed, bos of aan de rand van een dorp of stad ligt, elk erf kan een cruciale rol spelen in het behoud van biodiversiteit en het verbinden van groene gebieden. Binnen de campagne Erfparadijzen richten we ons op de grotere terreinen in het buitengebied, maar dezelfde principes kun je natuurlijk ook in iedere kleine tuin of bedrijventerrein toepassen; daarmee is deze campagne voor iedereen interessant.

Hoe scoort jouw erf?

Op de website www.erfparadijzen.nl is alles te vinden over wat je nodig hebt om een erf natuurvriendelijk in te richten, van nestkasten tot kruidenrijk grasland. Met de erfscan beoordeel je je eigen erf en ontvang je concrete tips en stap-voor-stapplannen. Zo werken we samen met SBNL Natuurfonds, dat wil bijdragen aan de aanleg van hagen en een koppeling maken met hun campagne 'Natuur om de hoek'. Ook vind je op de site bouwtekeningen voor nestkasten, achtergronden en voorbeelden en subsidies bij jou in de regio. Allemaal om de stap van grijs naar groen zo makkelijk mogelijk te maken. Daarnaast is het een platform waar je elkaar kan inspireren en van elkaar kan leren. Eigenaren van een erf kunnen (anoniem) hun erf op de kaart zetten en zo hun bereikte resultaat delen. Binnen twee weken na lancering van de campagne zijn er al 100 erven op de kaart gezet.

Voordelen voor mens (én natuur)

Met een natuurlijke inrichting geniet je niet alleen van een groene omgeving, maar profiteer je ook van praktische voordelen:

- ❧ Verkoeling in de zomer: Planten zorgen voor schaduw en koelte, wat ook het binnenklimaat in huis verbetert.
- ❧ Isolatie in de winter: Groene terreinen bieden extra isolatie, wat kan bijdragen aan lagere energiekosten.
- ❧ Minder geluidsoverlast en stof: Hagen en struiken dempen geluid en vangen stof op, en bieden bovendien meer privacy.
- ❧ Waterbeheer: Met de juiste planten blijft water langer in de grond, waardoor je minder hoeft te sproeien in droge perioden. En wateroverlast wordt beperkt, omdat de bodem meer water kan opnemen.
- ❧ Stressverlagend en creativiteit bevorderend: Een groene omgeving werkt stress verlagend en bevordert de creativiteit. Daarmee is een groene omgeving goed voor je gezondheid.

Vlinders op het erf

Vlinders herkennen een goed leefgebied. Ze vinden hun weg naar hun waardplanten en bloeiende planten. Soms komen ze in de schuur of verstoppert zich achter de houtopslag. Dagpauwoog, roesje en kleine vos kiezen hier hun plekjes voor de overwintering, terwijl citroenvlinder en gehakelde aurelia zich liever in de strooisellaag verschuilen. Door het erf niet te netjes te houden en wat rommeligheid toe te laten en planten te kiezen die in de omgeving van nature voorkomen, wordt de zoektocht voor de

Niet alles maaien in het gazon, levert mooie bloemen en meer leefgebied voor dieren.

Tekst & foto's:
Albert Vliegenthart
De Vlinderstichting

JOUW ERF, JOUW REGELS

Hoe onderhoudsarm je je erf wilt hebben, bepaal je zelf. Goed nieuws: minder doen is vaak beter voor de natuur. Laat delen van je gazon staan en maai ze afwisselend. Verminder wieden en schoffelen, en haal alleen weg wat je echt in de weg staat. Met een goed plan bepaal je zelf waar je controle wilt houden en waar je de natuur zijn gang laat gaan. Voor sommige soorten is weinig extra nodig. Denk aan de huismus, boerenzwaluw, witte kwikstaart, zwarte roodstaart, dagpauwoog en groot koolwitje. Spannender wordt het als je ook gekraagde roodstaart, egel, steenuil, kerkuil, koninginnenpage, landkaartje, icarusblauwtje en vleermuizen aantreft. Door je erf naar eigen inzicht in te richten, kun je snel bijdragen aan het behoud van deze soorten en de biodiversiteit. Zelfs zonder uitgebreide kennis van soorten.

Een natuurlijke erfscheiding sluit aan op de omgeving en biedt vlinders goed leefgebied.

vlinders kleiner en het maakt een erf tot een vlinderparadijs. Richt het naar eigen wensen in en bepaal de gebruiksruimtes goed. Dat kan ervoor zorgen dat ook bruin blauwtje, landkaartje, koninginnenpage en bruin zandoogje zich thuisvoelen. En ook diverse nachtvlindersoorten profiteren hiervan.

Een biodivers en klimaatbestendig erf

Naast bekende maatregelen zoals nestkasten, inheemse (biologische) bloemenmengsels en composthopen, biedt Erfparadijzen inspiratie en informatie voor onder andere het aanplanten van inheemse hagen en bomen en het omvormen van je gazon naar bloemrijk grasland. Met mulch of compost verhoog je de organische stoffen en verbeter je de bodemstructuur en het bodemleven, wat niet alleen de groei van planten bevordert, maar ook zorgt dat water beter wordt vastgehouden. Halfverharding vermindert de negatieve effecten van grote oppervlakken bestrating, waardoor water minder snel afstroomt en droogte wordt voorkomen. Door regenpijpen af te koppelen en regenwater op te vangen in een regenton of direct naar de tuin te leiden, draag je bij aan het ontlasten van het riool en voorkom je overstromingen tijdens intense regenbuien. Iedere bijdrage maakt een erf en de omgeving dus klimaatbestendiger en biodiverser!

Heb jij een erf om tot een waar paradijs te verheffen of ken je iemand met zo'n erf? Kijk op www.erfparadijzen.nl om te zien wat jij kunt doen of stuur de link door. Op naar een Nederland vol oases van biodiversiteit. ●